

Matchen Frankrike-Paraguay sågs av drygt 16 000 åskådare. De fick bland annat se de franska storstjärnorna Just Fontaine och Raymond Kopa.

Arkivbild: INGVAR ANEHED

När VM kom till stan

Det är fotbolls-VM. En lika välkommen som smått magisk företeelse. Våra svenska fotbollshjältar är på plats, vilket innebär att det är dags för både nerviga och svettiga stunder framför TV:n. Ni minns väl sommaren 1994?

Turneringen går den här gången långt borta i Japan och Sydkorea, och kanske kan det kännas lite krystat att gå tillbaka i både tid och rum.

Men den risken tar jag. Alla konspirationsteorier till trots.

Jag går tillbaka till sommaren 1958, när Sverige stod som värd för fotbolls-VM. Och där Norrköping i högsta grad var inblandad som delarrangör.

Vintern 1958 rådde det en febril byggaktivitet vid Idrottsparken. Staden Norrköping skulle få en ny stor läktare med 4 600 sittplatser lagom till fotbolls-VM.

Arkitekterna bakom verket, Jaenecke & Samuelsson i Malmö, hade tidigare ritat Nya Ullevi i Göteborg och nya Malmö Stadion.

Tre matcher spelades på Idrottsparken i Norrköping, Frankrike-Paraguay (7-3), Paraguay-Skottland (3-2) och kvartsfinalen Frankrike-Nordirland (4-0).

Den första VM-matchen i Norrköping spelades

Den första VM-matchen på Idrottsparken stod mellan Frankrike och Paraguay, de senare i randiga tröjor. Frankrike ställde upp med storstjärnor som Fontaine, Kopa och Piantini. Innan avspark var det defilering ute på plan och högtidstal.

Arkivbild: INGVAR ANEHED

samtidigt som det var dags för Den blomstertid nu kommer och skolavslutning.

Lagom till examen annonserade Sterns ut pojkbrazers för 63 kronor och poplinskappor till flickorna för 68 kronor.

Ute vid Motorstadion arrangerade Lions vad man kallade för Lejon-Galejan, där intäkterna gick till förmån för spastiska barn. En folkfest som varade i sju dagar. Bland artisterna återfanns Sigge Fürst, Lasse Lönn Dahl, Stig Järrel och Charlie Norman, med mera. Samt sist, men inte minst, The Silver Sway, en artistgrupp som utförde hisnande akrobatnummer på en svajmast, 20 meter upp.

Under matchdagarna var det internationellt flaggspel vid Oscar Fredriks bro, Kristinaplatsen, Vägträffen och vid Kungstorget.

Stans krogar och restauranger tog tillfället i akt och hade öppet längre under matchdagarna. Dessutom särskilda VM-matsedlar.

Restaurang Kronan vid Nya Torget välkomnade gästerna till VM med sitt speciella sillbord (?).

Konsumrestaurangens VM-matsedel toppades av stekt sjötunga med remouladsås.

Andra var inte sämre. Vid Beles konditori på Trädgårdsgatan kunde man köpa en särskild VM-Diplomatårta.

Stadens Esso-mackar erbjöd "personlig och pålitlig VM-service", vilken omfattade rundsmörjning, oljebyte, tankning och tvättning.

Alvarsams konfektion firade turneringen genom att varje blazer som såldes, försågs med VM:s officiella blazermärke.

Besökare till staden erbjöds en rundtur med buss, vilken utgick från Stadshuset. Eller en tur ut till Esterön med båten Amarant.

För den som ville ännu längre bort kostade 15 dagar med flyg till Mallorca 795 kronor. Till Rimini kostade samma antal dagar 750 kronor.

Biljetter till VM-matcherna såldes bland annat av stans tobakshandlare, exempelvis Brinckebacks på Gamla Rådstugugatan, Nisse Jonsson på Slottsgatan, Larssons på Skolgatan och Ledbergs på Västra St Persgatan.

De som inte var på Parken fick nöja sig med Lennart Hylands radioreferat eller TV.

Just televisionen var något helt nytt för många. Lagom till VM var det drövis med annonser om TV-apparater i lokaltidningarna, där det anspeklades på att det var VM-fest och att alla bara skulle ha den tekniska innovationen.

TV-apparaterna var alltså hårdvaluta. De som inte hade någon samlades hos grannar eller vänner. Så var det på Ljura. Och så var det runt om i stan.

Men någon direkt VM-feber i Norrköping kom det egentligen aldrig att handla om.

Frankrike-Paraguay sågs av drygt 16 000, medan de övriga två matcherna enbart drog drygt 11 000 personer.

Onsdagen den 4 juni bekantade sig Paraguays VM-trupp med Idrottsparkens gräsmatta.

– Welcome to Sweden, hälsade IFK-keepern Zamora Nyholm, på sin bästa skolengelska. Förmodligen hade han övat både en och två gånger.

Men ingen i Paraguay förstod vad han sa. De talade enbart guarani, ett uråldrigt sydamerikanskt språk.

Med i Paraguay var bland annat Amarilla, en fullblodsindian med ett ordentligt nyp i skotten. I Europa var han tämligen okänd, men i Sydamerika var Amarilla namnet på allas läppar.

Fransmännen passade på att ta en rundtursbåt ut på Bråviken. Det var kanske inte som att åka på Seine och under Pont Neuf, men det fick tydligen duga.

Frankrike kom med storstjärnor som Just Fontaine och Raymond Kopa. Den senare var en fattig gruvarbetare av polskt ursprung, som hade gått till Real Madrid för rekordsumman 600 000 kronor.

Och det var nog främst fransmännens fantastiska spel som kom att etsa sig fast i minnet hos många Norrköpingsbor. Idrottsparken kom även att bli något av en lyckoarena för fransmännen.

I semifinalen åkte de sedan ut mot Brasilien med siffrorna 5-2. Jodå, samma siffror som sedan Brasilien slog Sverige med i finalen på Råsunda.

När VM var över i Norrköping kom vardagslunken tillbaka.

Vid Beles kunde man köpa sig en Diplomatårta. På mackarna gick det att få service i form av rundsmörjning, oljebyte och tankning.

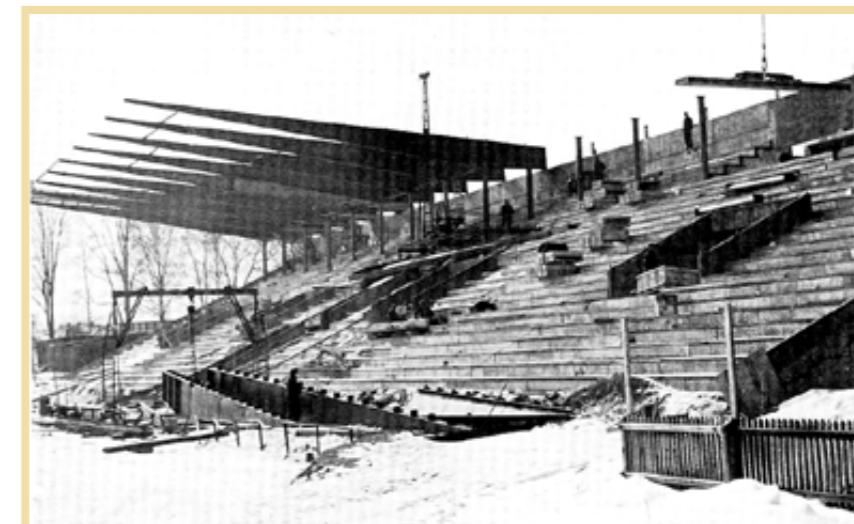
Restaurangerna återgick till det normala. Så även matsedlarna.

Kronan lockade med sitt speciella sillbord. Konsumrestaurangen toppade sin matsedel med sjötunga och remouladsås.

Skotska supportrar försöker elda upp massorna. En syn som vi vant oss vid genom åren.

Arkivbild: RUNE HOLMSELL

Vintern 1958. Staden Norrköping skulle få en ny stor läktare med 4 600 sittplatser lagom till fotbolls-VM.

ARKIVBILD

Arbetet med att ställa i ordning den nya VM-läktaren pågick till timmarna innan avspark. Men i och med matchen Frankrike-Paraguay var den officiellt invigd.

Arkivbild: INGVAR ANEHED

LASSE SÖDERGREN
lasse.sodergren@nt.se
011-200 151

